

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 2011 r.

**w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów
komunalnych od właścicieli nieruchomości²⁾**

Na podstawie art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, w zakresie:

- 1) posiadania wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zapewnienia jego odpowiedniego stanu technicznego;
- 2) utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego pojazdów do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zwanych dalej „pojazdami” i urządzeń do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zwanych dalej „urządzeniami”;
- 3) spełnienia wymagań technicznych dotyczących wyposażenia pojazdów;
- 4) zapewnienia odpowiedniego usytuowania i wyposażenia bazy magazynowo-transportowej.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu ... pod numerem ... , zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz.13, t. 20, str. 337).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1042, z 2008 r. Nr 223, poz. 1464, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666, Nr 92, poz. 753 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 47, poz. 278 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 106, poz. 622 i Nr 152, poz. 897, Nr 171, poz. 1016, Nr 224, poz. 1337 i Nr 230, poz. 1373.

§ 2. W zakresie posiadania wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz jego odpowiedniego stanu technicznego należy zapewnić, aby:

- 1) w posiadaniu podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości znajdowały się co najmniej dwa pojazdy przystosowane do odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz co najmniej dwa pojazdy przystosowane do odbierania selektywnie zebranych odpadów komunalnych, a także co najmniej jeden pojazd do zbierania odpadów bez funkcji kompaktującej;
- 2) pojazdy były trwale i czytelnie oznakowane, w widocznym miejscu, nazwą firmy oraz danymi adresowymi i numerem telefonu podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- 3) pojazdy były zarejestrowane i dopuszczone do ruchu oraz posiadały aktualne badania techniczne i świadectwa dopuszczenia do ruchu zgodnie z przepisami o ruchu drogowym;
- 4) na terenie bazy magazynowo-transportowej znajdowały się urządzenia do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych przed ich transportem do miejsc przetwarzania.

§ 3. 1. W zakresie utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego pojazdów i urządzeń należy zapewnić, aby:

- 1) urządzenia, o których mowa w § 2 pkt 4, utrzymane były w należyтым stanie technicznym i sanitarnym;
- 2) pojazdy i urządzenia były zabezpieczone przed niekontrolowanym wydostawaniem się na zewnątrz odpadów, podczas ich magazynowania, przeładunku, a także transportu;
- 3) pojazdy i urządzenia były poddawane myciu i dezynfekcji z częstotliwością gwarantującą zapewnienie im właściwego stanu sanitarnego, nie rzadziej niż raz na miesiąc, a w okresie letnim nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie.

2. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany prowadzić i przechowywać przez okres 5 lat dokumentację zawierającą informacje o stosowanych środkach dezynfekujących oraz o częstotliwości wykonywanej dezynfekcji pojazdów i urządzeń.

§ 4. 1. W zakresie wymagań technicznych dotyczących wyposażenia pojazdów należy zapewnić, aby:

- 1) konstrukcja pojazdów zabezpieczała przed rozwiewaniem i rozpylaniem przewożonych odpadów oraz minimalizowała oddziaływanie czynników atmosferycznych na odpady;
- 2) pojazdy były wyposażone w system monitoringu bazującego na systemie pozycjonowania satelitarne, umożliwiający trwale zapisywanie danych

o położeniu pojazdu, miejscach postojów oraz system czujników zapisujących dane o miejscach wyładunku odpadów, system musi umożliwiać weryfikację tych danych;

- 3) pojazdy były wyposażone w narzędzia lub urządzenia umożliwiające sprzątanie terenu po opróżnieniu pojemników.

2. Pojazdy mogą być wyposażone w urządzenie do ważenia odpadów komunalnych.

3. Dane o położeniu pojazdów pochodzące z systemu monitoringu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 powinny być przechowywane w siedzibie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przez okres 5 lat od dnia ich zapisania. Podmiot powinien posiadać oprogramowanie oraz odpowiednie licencje umożliwiające odczyt, prezentację i weryfikację przechowywanych danych oraz udostępnić je na każde żądanie organowi zlecającemu odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

§ 5. 1. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany posiadać bazę magazynowo-transportową usytuowaną:

- 1) w gminie, z terenu której odbiera te odpady, lub w odległości nie większej niż 60 km od granicy tej gminy;
- 2) na terenie, do którego posiada tytuł prawny.

2. W zakresie wyposażenia bazy magazynowo-transportowej należy zapewnić, aby:

- 1) teren bazy magazynowo-transportowej był zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wstęp osobom nieupoważnionym;
- 2) miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów były zabezpieczone przed emisją zanieczyszczeń do gruntu;
- 3) miejsca magazynowania selektywnie zebranych odpadów z grupy odpadów komunalnych były zabezpieczone przed emisją zanieczyszczeń do gruntu oraz zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych;
- 4) wody opadowe i ścieki przemysłowe, pochodzące z terenu bazy magazynowo – transportowej były zagospodarowane zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późn. zm.);
- 5) na koniec każdego dnia roboczego pojazdy były opróżnione z odpadów i były parkowane wyłącznie na terenie bazy magazynowo-transportowej;
- 6) baza magazynowo-transportowa była wyposażona w :
 - a) miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów,
 - b) punkt bieżącej konserwacji i napraw pojazdów,
 - c) miejsce do mycia i dezynfekcji pojazdów,
 - d) pomieszczenie socjalne dla pracowników odpowiadające ilości zatrudnionych

osób,

- e) miejsca do magazynowania selektywnie zebranych odpadów z grupy odpadów komunalnych,
- f) legalizowaną samochodową wagę najazdową – w przypadku gdy na terenie bazy następuje magazynowanie odpadów.

3. W przypadku braku w bazie magazynowo-transportowej elementów, o których mowa w ust. 2 pkt 6 lit b i c, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany udokumentować wykonywanie tych usług przez uprawnione podmioty zewnętrzne. Dokumenty potwierdzające wykonywanie usług konserwacji i napraw oraz mycia i dezynfekcji pojazdów powinny być przechowywane w siedzibie podmiotu odbierającego odpady komunalne przez okres 5 lat.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

w porozumieniu

MINISTER GOSPODARKI

UZASADNIENIE

Wydanie niniejszego rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.), który jest nowym przepisem, wprowadzonym mocą przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 152, poz. 897).

Dotychczasowy art. 7 ust. 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowił, że rada gminy w drodze uchwały określała wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, uwzględniając opis wyposażenia technicznego niezbędnego do realizacji zadań, a także miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, do których odpady mają być przekazywane.

Przedmiotowe rozporządzenie ma na celu ujednoczenie na terenie całego kraju szczegółowych wymagań dotyczących podmiotów będących przedsiębiorcami, jak i gminnymi jednostkami odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. Wymagania te będą odnosiły się do:

- 1) posiadania wyposażenia umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zapewnienia jego odpowiedniego stanu technicznego;
- 2) utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego pojazdów i urządzeń do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 3) spełnienia wymagań technicznych dotyczących wyposażenia pojazdów do odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 4) zapewnienia odpowiedniego usytuowania i wyposażenia bazy magazynowo-transportowej.

Przedmiotowe rozporządzenie wprowadza szereg rozwiązań, mających na celu polepszenie jakości usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli

nieruchomości.

Określenie minimalnej liczby pojazdów zapewni ciągłość wykonywanej usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, a także ich odpowiednią jakość.

Wymóg posiadania na terenie bazy magazynowo-transportowej urządzeń do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymania tych urządzeń w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym pozwoli przechowywać selektywnie zebrane odpady komunalne przed dostarczeniem ich do instalacji zapewniającej ich zagospodarowanie.

Zobowiązanie do zabezpieczenia odpadów podczas ich transportu przed rozwiewaniem i rozpylaniem, jak również przed działaniem czynników atmosferycznych ma podnieść jakość usługi i zapewnić lepszą jakość surowców wtórnych.

System monitoringu, bazujący na systemie pozycjonowania satelitarnego, a także system czujników wyładunku odpadów ma na celu ograniczenie zbędnych tras pojazdów i ułatwienie gminom monitorowania sposobu postępowania z odpadami. W przypadku nieprawidłowości w działaniu podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości system przechowywania danych daje możliwość analizy sposobu postępowania z odpadami komunalnymi. W nowych pojazdach do odbierania odpadów komunalnych takie czujniki są powszechnie instalowane.

Pojazdy mogą być wyposażone w urządzenia do ważenia odpadów komunalnych, co umożliwi zebranie danych dotyczących faktycznej ilości wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych.

Wymóg usytuowania bazy magazynowo-transportowej na terenie gminy, z terenu której odbierane są odpady komunalne, lub w odległości nie większej niż 60 km od granicy tejże gminy ma na celu ograniczenie odległości pokonywanych przez pojazdy odbierające odpady komunalne, a także ograniczenie czasu pracy kierujących pojazdami.

Odpowiednie zabezpieczenie bazy magazynowo-transportowej przed dostępem osób trzecich oraz zabezpieczenie przed emisją zanieczyszczeń do gruntu terenu, na którym baza się znajduje zapewni jej bezpieczeństwo oraz zapewni spełnienie

odpowiednich norm ochrony środowiska.

Obligatoryjne wprowadzenie punktu do mycia i dezynfekcji pojazdów lub obowiązek udokumentowania wykonania tych usług przez uprawniony podmiot zewnętrzny prowadzi do utrzymania floty pojazdów w należytym stanie sanitarnym.

Wyznaczenie miejsc magazynowania selektywnie zebranych odpadów z grupy odpadów komunalnych da możliwość prowadzenia zbierania tych odpadów, których proces wytwarzania nie jest regularny.

Obowiązek wyposażenia bazy magazynowo-transportowej w legalizowaną samochodową wagę najazdową, w przypadku, gdy na terenie bazy następuje magazynowanie odpadów, ma na celu dostarczenie danych koniecznych do prowadzenia ewidencji w zakresie odpadów.

Stan przygotowania gminnych jednostek budżetowych do spełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia jest trudny do oceny. Jednostki należące do dużych gmin, mogą w większości spełniać postawione w rozporządzeniu kryteria. Jednakże jednostki należące do małych gmin, w większości nie spełniają wymogów i będą musiały ponieść nakłady w celu dostosowania do zapisów rozporządzenia lub zakończyć działalność, polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych. Jednakże gminne jednostki budżetowe, jeśli będą chciały prowadzić działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na zlecenie gminy będą zobowiązane, po uprzednim przekształceniu w spółki prawa handlowego, stanąć do przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na takich samych zasadach jak przedsiębiorcy.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 161, poz. 966) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz na stronie internetowej

Ministerstwa Środowiska. Nie zostało zgłoszone zainteresowanie pracami w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty regulacjami prawnymi Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy podmiotów, które prowadzą działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz organów administracji, które będą sprawdzać spełnienie tych wymagań.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do konsultacji do administracji rządowej i samorządowej, przedstawicieli przedsiębiorców objętych przedmiotowymi przepisami, izb gospodarczych, a także instytucji badawczych i społecznych, których zakres działania obejmuje gospodarkę odpadami komunalnymi. Projekt zostanie również przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego niezwłocznie po zakończeniu konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

Projekt rozporządzenia został przedstawiony do zaopiniowania następującym podmiotom:

1. Europejskiemu Towarzystwu Ekorozwoju,
2. Instytutowi Ochrony Środowiska,
3. Izbie Przemysłowo-Handlowej Inwestorów Zagranicznych w Polsce,
4. Krajowej Izbie Gospodarczej,
5. Krajowej Izbie Gospodarki Odpadami,
6. Ogólnopolskiej Izbie Gospodarczej Recyklingu,
7. Ośrodkowi Badawczemu-Rozwoju Ekologii Miast,
8. Polskiej Izbie Gospodarki Odpadami,
9. Polskiej Izbie Gospodarczej Ekorozwój,
10. Polskiej Unii Właścicieli Nieruchomości,

11. Stowarzyszeniu Polskich Przedsiębiorców Gospodarki Odpadami,
12. Stowarzyszeniu Technologii Ekologicznych,
13. Związkowi Pracodawców Gospodarki Odpadami.

Ponadto, projekt rozporządzenia został przesłany również do:

1. Wojewodów,
2. Marszałków Województw,
3. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
4. Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska,
5. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Uwzględniono uwagi dotyczące rozszerzenia wyposażenia w zakresie pojazdów o co najmniej jeden pojazd do zbierania odpadów bez funkcji kompaktującej (tzw. kontenerowiec). Uszczegółowiono również formę tytułu prawnego podmiotu do posiadanych pojazdów – leasing lub własność rejestrowa.

Uwzględniono uwagi przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, dotyczące doprecyzowania formy monitoringu, jaki powinien być zapewniony w pojazdach – monitoring bazujący na systemie pozycjonowania satelitarne, a także zapisano obowiązek posiadania odpowiedniego oprogramowania umożliwiającego odczyt i prezentację przechowywanych danych. Uwzględniono również uwagę dotyczącą obowiązku wyposażenia pojazdów w system czujników rejestrujących wyładunek odpadów, aby zapewnić lepszy monitoring sposobu postępowania z odpadami komunalnymi.

Przyjęto również uwagi Wojewódzkich Inspekcji Ochrony Środowiska, dotyczące szczelnego zabezpieczenia terenu, na którym znajduje się baza magazynowo-transportowa, aby zapobiec przeniknięciu zanieczyszczeń do gruntu.

Ponadto uwzględniono w części uwagi przedsiębiorców, dotyczące zmniejszenia odległości bazy magazynowo-transportowej od granicy gminy, z której odbierane są odpady komunalne, aby ograniczyć zbędne trasy pojazdów.

W całości uwzględniono propozycje redakcyjne, poprawiające czytelność projektu.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Aby zapewnić odpowiednią jakość świadczonych usług, jednostki budżetowe gmin, zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, będą zobowiązane dostosować się do standardów wynikających z niniejszego rozporządzenia. Będzie to wymagało poniesienia przez nie nakładów finansowych, szacowanych na poziomie:

- 300 000 zł – 700 000 zł – orientacyjny koszt jednego pojazdu; podmiot będzie zobowiązany do posiadania co najmniej dwóch pojazdów do odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz co najmniej dwóch pojazdów do odbierania odpadów selektywnie zebranych, a także co najmniej jednego pojazdu bez funkcji kompaktującej (tzw. kontenerowca),
- 2 000 zł – 4 000 zł – orientacyjny koszt wyposażenia jednego pojazdu w system monitoringu, bazującego na systemie pozycjonowania satelitarnego,
- 10 zł – 50 zł – orientacyjny koszt miesięcznego abonamentu usługi monitoringu,
- 1 000 000 zł – orientacyjny koszt dostosowania terenu i urządzenia bazy transportowej (wraz z punktem do mycia i dezynfekcji pojazdów oraz punktem bieżących napraw pojazdów, punkt do mycia i dezynfekcji pojazdów, stanowi koszt ok. 100 000 zł),
- 40 000 – 90 000 zł - orientacyjny koszt legalizowanej samochodowej wagi najazdowej.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzenie jednoznacznie określonych wymagań pozwoli wyrównać szanse wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, a także wyłonić z rynku najlepsze podmioty, które będą gwarantem osiągnięcia wyznaczonych celów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz w sposób maksymalny zapewnią bezpieczeństwo zarówno dla środowiska, jak i mieszkańców. Określenie jednolitych wymagań, jakie obowiązani są spełniać przedsiębiorcy pozwoli także uniknąć sytuacji, w której podmiot prowadząc swoją działalność na terenie kilku gmin jest obowiązany spełniać różne wymagania techniczne.

Dostosowanie się podmiotów do wymogów określonych niniejszym rozporządzeniem będzie wymagało poniesienia przez nich nakładów finansowych, szacowanych na poziomie:

- 300 000 zł – 700 000 zł – orientacyjny koszt jednego pojazdu; podmiot będzie zobowiązany do posiadania co najmniej dwóch pojazdów do odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz co najmniej dwóch pojazdów do odbierania odpadów selektywnie zebranych, a także co najmniej jednego pojazdu bez funkcji kompaktującej (tzw. kontenerowca),
- 2 000 zł – 4 000 zł – orientacyjny koszt wyposażenia jednego pojazdu w system monitoringu, bazującego na systemie pozycjonowania satelitarnego,
- 10 zł – 50 zł – orientacyjny koszt miesięcznego abonamentu usługi monitoringu,
- 1 000 000 zł – orientacyjny koszt dostosowania terenu i urządzenia bazy transportowej (wraz z punktem do mycia i dezynfekcji pojazdów oraz punktem bieżących napraw pojazdów, punkt do mycia i dezynfekcji pojazdów, stanowi koszt ok. 100 000 zł),
- 40 000 – 90 000 zł - orientacyjny koszt legalizowanej samochodowej wagi najazdowej.

Konieczność dostosowania się podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do wymogów niniejszego rozporządzenia może mieć wpływ na koszty świadczenia usług przez te podmioty, jednakże niemożliwe jest dokładne jego oszacowanie.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się wpływu przedmiotowego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ aktu normatywnego na ochronę środowiska

Rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na ochronę środowiska, bowiem określi jednolite i niezbędne wymagania, jakie podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości będą obowiązani spełniać.